

Etapa 1 Boh tvorí svet

Príbeh 1 Prví ľudia

Genezis 2:15–22

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického veršu z Genesis 1:31a. 'Boh videl, že všetko, čo utvoril, bolo veľmi dobré.'
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 7 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 1. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to 'pred', alebo 'po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

Premýšľajte nad nasledovanými otázkami spoločne, ako úvod do dnešného príbehu:

- Máš doma alebo v škole úlohy, ktoré musíš robiť? Máš domáce zvieratko, o ktoré sa staráš? Alebo máš rastliny v kochlíkoch či na záhrade, ktoré polievaš?
- Vieš, aké zamestnanie by si chcel mať, keď vyrastieš?
- Vedel si, že úplne prvé zamestnanie bolo byť záhradníkom a starať sa o svet?

Hra

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: poďakovať Bohu za to, že nám dal taký nádherný svet, v ktorom môžeme žiť a o ktorý sa môžeme starať

Čo potrebujete: nafukovací glóbus alebo plážová lopta, Biblia

1. Prečítajte si nahlas Genezis 2:15 a povedzte deťom, ako Boh dal prvého muža, Adama do nádherného sveta a povedal mu, aby sa o tento svet staral. Povedzte deťom, že sa zahráte hru, v ktorej poďakujete Bohu za svet, v ktorom žijete.
2. Povedzte deťom, aby si predstavili, že lopta, s ktorou sa budete hrať, je svet a porozprávajte sa o rôznych miestach na svete, ktoré máte radi, rôzne zvieratá a rastliny. S mladšími deťmi sa porozprávajte len o lokálnych miestach, alebo takých, na ktoré ľudia bežne chodia na dovolenky. Staršie deti môžete vyskúšať aj s inými kontinentami a ďalekými miestami.
3. Postavte sa do kruhu. Spomeňte jedno z miest a potom hodte loptu niekomu na druhej strane kruhu. Zakaždým, keď niekto chytí alebo zoberie loptu, ktorú niekto nechytí, musia povedať nejaké veci, ktoré môžu na tom mieste nájsť, napríklad: „park: kačky, narcisy, tráva“ alebo „Afrika: levy, palmy, pelikány
4. Po niekoľkých vymenovaných veciach, všetci spoločne povedzte, „Ďakujeme, Pán Boh, za... Pomôž nám, aby sme vedeli, ako sa starať o tvoj svet.“
5. Potom niekto vyberte ďalšie miesto a hádžte loptu ďalej. Ubezpečte sa, že každé z detí malo šancu chytiť loptu niekoľkokrát.

Skúmaj

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Na počiatku, pred tým ako začal čas, bol Boh.

Biblia začína príbehom o tom, ako Boh stvoril vesmír: oblohu aj more; rastliny aj stromy; slnko, mesiac aj hviezdy; ryby, vtáky aj zvieratá. A nakoniec stvoril prvé ľudské bytosti - aby boli ako on sám. Vytvoril nádhernú záhradu ako ich domov. Všetko bolo dokonalé.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Genesis 2:15-22. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Mali len jedno pravidlo. Adam a Eva, prvý muž a prvá žena, mohli jesť ovocie zo všetkých stromov v záhrade okrem jedného: stromu poznania dobra a zla. Rozhodnú sa Adam s Evou urobiť tak, ako to Boh žiadal?

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Prví ľudia' na strane 12 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?

2. Nalistujte obrázky na stranách 9 and 10. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Prví ľudia'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 12 z knihy *Veľká výprava*.

- Čo stvoril Boh? Prečo si Boh bol taký istý, že je to dobré?
- Páčia sa ti mená, ktoré ľudia dali zvieratám? Ktorému zvieratku by si dal iné meno?
- Akú prácu dostali ľudia v rajskej záhrade Eden? Ako by sme dnes mohli plniť túto úlohu?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Genesis Genesis znamená 'začiatok.' Kniha Genesis je prvou knihou Biblie a je o začiatku vesmíru. Genesis hovorí ako Boh stvoril oblohu, zem, moria, planéty a ďaleký vesmír, rastliny, zvieratá a ľudí - ale taktiež hovorí o tom, ako ľudia neposlúchli Boha a všetko pokazili.

Záhrada Eden Nevieme presne, kde záhrada Eden bola. Mohla možno byť v krajine, ktorú teraz poznáme ako Irak.

Ľudské bytosti Príbeh stvorenia vysvetľuje, že ľudia sú dôležití a nie sú iba ako ostatné zvieratá. Sú vrcholom všetkého, čo Boh stvoril a sú jeho deťmi veľmi špeciálnym spôsobom.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený verš pre každé dieťa

1. 'Boh videl, že všetko, čo utvoril, bolo veľmi dobré.' Genezis 1:31a (Ekumenický preklad)
2. Napíšte slová verša na dostatočne veľký papier, aby ich všetky deti videli.
3. Povedzte deťom, aby sa postavili do kruhu a každý povedali jedno slovo verša. Keď ho dokončia, ďalšie dieťa pokračuje zase začiatkom. Zopakujte niekoľkokrát.
4. Zložte papier s veršikom a vyskúšajte, či deti vedia veršik zopakovať spamäti.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí

môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim

pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: farebný papier, nožnice, ceruzky, veľký papier ako pozadie, konár s halúzkami, lepiacu pásku

1. Boh dal prvým ľuďom, Adamovi a Eve, poslanie starať sa o jeho svet. Máš v škole hodiny o prírode a životnom prostredí? Alebo chodíš do nejakého prírodného alebo vedeckého krúžku? Robíš už teraz veci, ktoré pomáhajú prírode, ako napr. recyklovanie či šetrenie vodou?
2. Vystrihni si zopár obrysov rúk (polož si jednu ruku na kus farebného papiera, obkresli si svoju ruku aj prsty a potom opatrne vystrihni. Možno budeš potrebovať pomoc obkresliť si ruku, ktorou obyčajne píšeš). Na každú 'ruku' napíš jeden spôsob, ktorým sa ľudia môžu starať o svet a zvieratá v ňom, ako napr.: 'Starostlivosť o domáce zvieratká' či 'Ochrana životného prostredia.'
3. Sprav z týchto vystrihnutých rúk plagát tak, že ich nalepiš do kruhu ako do tvaru zeme. Alebo ich pripevni na malú vetvičku a vyrob si strom nápadov s rukami ako listami.
4. Pozri sa znovu na všetky tie spôsoby starostlivosti o svet, ktoré si na tieto 'ruky' napísal. Vyber si jednu vec, ktorú budeš ty sám robiť a staň sa súčasťou starostlivosti sa o Boží svet.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Mnoho veršov v Biblii hovorí dobré veci o úžasnom Božom svete. Skús použiť tieto slová ako modlitbu Bohu:
"Nech Mu je milé moje premýšľanie! Ja sa budem radovať v Hospodinovi." (Žalm 104:34)
2. Alebo si môžu deti pozrieť Žalmy 8, 19, 33 či 104 a vyber si verše na dnešný rozhovor s Bohom.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 1 Boh tvorí svet

Príbeh 2 Pád

Genezis 3:1–13

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického veršu z Genesis 3:9.
„Hospodin Boh zavolať na človeka a opýtal sa ho: Kde si?“
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebuje: Knihu *Veľká výprava*, biblická časová os *Cesta Bibliou*

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 7 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 1. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to 'pred', alebo 'po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

Premýšľajte nad nasledovanými otázkami spoločne, ako úvod do dnešného príbehu:

- Prečo by sme mali načúvať Bohu a žiť podľa neho?
- Sú okamihy, kedy je to pre teba ťažké Boha poslúchať a žiť podľa neho?
- Čo sa stane, keď Boha neposlúchneme?

Hra

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: ukázať, ako sa veci môžu stať prekážkou

Čo potrebujete: stoly a stoličky, malú cenu (nie je nutná)

1. Vytvorte jednoduchú prekážkovú dráhu pomocou stolov a stoličiek.
2. Zorganizujte hru tak, aby sa deti striedali pri prekonávaní prekážkovej dráhy. Odmerajte každému dieťaťu čas a ak je to vhodné, dajte tomu najrýchlejšiemu malú odmenu.
3. Spýtajte sa detí, prečo neboli rýchlejší. Povedzte, že tak ako mali oni na ceste prekážky, takisto sa náš hriech stavia do cesty tomu, aby sme my mohli byť Božími priateľmi. Pamätajte si na túto myšlienku, ako budete skúmať dnešný príbeh.

Skúmaj

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Prví ľudia, Adam a Eva, mali nádherné miesto na život, všetko jedlo, čo potrebovali a dobrú spoločnosť. Ale Boh netúžil po tom, aby boli ľudia ako roboti, dal im preto slobodnú vôľu. Mohli sa rozhodnúť, či ho poslúchnu alebo nie.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Genesis 3:1-13. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Predtým, než sa pohneme ďalej, strávte niekoľko minút rozmýšľaním nad tým, čo ste si práve prečítali a čo ste počuli. Čo si deti myslia, že sa stane ďalej v Božom príbehu? Podľa toho, o čom ste už diskutovali, vysvetlite, že Adam a Eva sa snažili rôzne sa vyhovárať za to, čo spravili, ale obaja sa v skutočnosti rozhodli spraviť niečo nesprávne. Ich priateľstvo s Pánom Bohom bolo zničené. Museli odísť z rajskej záhrady. A tak prišiel na tento svet hriech.

Hľadajte v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujeme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Pád' na strane 12 v knihe *Veľká výprava*.
Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 9 and 10. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Pád'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerať obrázky.
Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia.
Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 12 z knihy *Veľká výprava*.

- Prečo sa Adam a Eva hrali s Bohom na schovávačku? Bola to len hra?
- Akými trikmi had presvedčil Evu, aby urobila to, čo urobiť nemala?
- Čo si myslíš o vysvetlení, ktoré ľudia povedia vo verši 10: „Počul som tvoj hlas v záhrade, zľakol som sa, pretože som nahý, a tak som sa skryl.“

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Ovocie Genesis nám nehovorí, aký druh ovocia to bol, iba že bolo na strome, a že človek mal zakázané ho jesť.

Genesis nám nehovorí, aký druh ovocia to bol, iba že bolo na strome, a že človek mal zakázané ho jesť. Boh človeku povedal, aby nejedol ovocie z jedného stromu. Až doteraz Adam s Evou nikdy nepoznali zlo. Had ich ľstou priviedol k spochybneniu toho, čo Boh povedal a oni sa rozhodli Boha neposlúchnuť.

Neposlúchnutie Boha Keď Adam s Evou zjedli ovocie zo stromu poznania dobra a zla, neposlúchli tým Boha. Toto bol prvý 'hriech' a znamenalo to, že už viac nemôžu byť priateľmi s Bohom tak isto ako predtým.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený verš pre každé dieťa

1. 'Hospodin Boh zavolał na človeka a opýtal sa ho: Kde si?' Genezis 3:9 (Ekumenický preklad)
2. Povedzte deťom, aby si na jednotlivé slová vymysleli ukazovačky a aby ich ukazovali, ako si niekoľkokrát spoločne zopakujú veršik – ukazovačky by im mali pomôcť lepšie si ho zapamätať.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Joshuovi a prečítajte jeho otázku. Joshua má 9 rokov. Rád hrá šach, písanie a čítanie, bicyklovanie a tenis a rád sa prechádza v prírode. Joshua a jeho ocko, Wale, si tento príbeh čítali spoločne a Joshua sa opýtal: “Prečo chce Satan všetkých zabiť len preto, že nie je kráľ?”

Spýtajte sa detí: “Ako by ste odpovedali na Joshuovu otázku?” Ak máte väčšiu skupinu detí, môžete sa rozdeliť na menšie skupinky, aby mal každý šancu reagovať.

4. Odpovede iných

Povedzte deťom, ako na Joshuovu otázku odpovedal jeho ocko, Wale: “Myslím, že je to preto, že Satan je veľmi zlý a vždy, keď vidí niečo dobré, snaží sa najviac ako dokáže, aby to zničil. Satan nechce, aby sa Božím deťom dobre darilo. Je to možno preto, že žiarli a nemá pre Božie deti ani pre Boha žiaden respect. Satan a Boh sú úplné protiklady. Boh je dobrý, Boh je láska. Satan je opak dobra a opak lásky. Boh ľudí ochraňuje, Satan je pripravený do ľudí ešte kopnúť, keď

už ležia na zemi. Boh chce, aby sme boli ako on, aby sme rešpektovali jeho, seba aj ostatných.”

Porovnajte Waleovu odpoveď s tými, na ktoré ste prišli vy. Ako podobne alebo rozlične ste rozmýšľali?

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: papiere, perá, podložky na písanie

1. Porozprávajte sa o tom, ako Boh hovoril k Adamovi a Eve, ale oni jeho slová nepočúvali. Boh k nám hovorí rôznymi spôsobmi, vrátane slov, napísaných v Biblii. Čo teda pre teba znamená Biblia?
2. Prečo si nespraviť anketu a opýtať sa ľudí túto otázku?
3. Predtým, než sa opýtate ostatných, spýtajte sa túto istú otázku spoločne, odpovedzte si na ňu a povedzte svoje odpovede nahlas. Povzbudte deti, nech to, čo povedia je ich vlastná odpoveď. Tak budú pripravené, keď sa ľudia, ktorých sa budeš pýtať, otočia na teba a povedia: "No a čo znamená Biblia pre teba?"
4. Teraz ste pripravený! Opýtajte sa ľudí, ktorých poznáte, ako napr. učiteľov v škole, rodičov, susedov či vedúceho tvojej biblickej skupinky. Skúste si ich odpovede zaznamenať.
5. Povedzte deťom, aby si poznačili aj svoju vlastnú odpoveď na túto otázku. Neskôr si vo Veľkej výprave pripomenieme túto otázku znovu, aby sme videli, či sa naše premýšľanie zmenilo.

Kreatívna aktivita

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes a aby sme ukázali, prečo by sme mali robiť, to, čo Boh hovorí

Potrebujeme: papier, perá, farby, niekoľko dospelákov ako pomocníkov

1. Vysvetlite deťom, že reklamy v telke, alebo na internete sú vyrobené na to, aby v nás vyvolali pocit, že veľmi túžime po produkte, ktorý ponúkajú.
2. Rozdeľte skupinu na dvojice alebo trojice a povedzte im, aby napísali, vyprodukovali a zahrli reklamu do telky, v ktorej sa bude hovoriť o tom, prečo máme robiť to, čo Boh hovorí.
3. Dajte skupinám čas, na to, aby si napísali scenár, vyrobili pomôcky a aby si svoje reklamy nacvičili. Potom si navzájom ukážte reklamy, ktoré ste si nacvičili. Po každej spravte pauzu a dajte deťom príležitosť zhodnotiť, ako dobre na nich táto reklama fungovala.
4. Tieto reklamy môžete aj natáčať na mobil a ukázať ich deťom, aby videli, ako by ich reklama naozaj vyzerala v telke.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Je pre teba niekedy ťažké urobiť správnu vec? Pros Boha o pomoc žiť tak ako chce On, aby si žil.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 1 Boh tvorí svet

Príbeh 3 Potopa

Genezis 6:17–7:5

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdением a prečítaním biblického verša z Genesis 7:1.
„Potom Hospodin povedal Noachovi: Vojdi do korábu s celou svojou rodinou, lebo som videl, že si spravodlivý predom mnou v tomto pokolení.“
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebuje: Knihu *Veľká výprava*, biblická časová os *Cesta Bibliou*

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 7 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 1. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to 'pred', alebo 'po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

Premýšľajte nad nasledovanými otázkami spoločne, ako úvod do dnešného príbehu:

- Spomínaš na situáciu, kedy si urobil niečo zlé, alebo si niečo pokazil, alebo zarmútil kamaráta? Ako si sa potom cítil?
- Ako si sa snažil, dať veci do poriadku? Fungovalo to?
- Aké by to bolo, keby takmer každý na svete robil zlé, kazil veci a sklamával druhých - a nezaujímal sa o to, kto, alebo čo, bol zranený? Bol by ktokoľvek schopný svet napraviť?

Hra

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: aby sme si užili pozorovanie detailov v biblickom príbehu

Čo potrebujete: papier a voskovky

1. Povedzte deťom, že chcete, aby nakreslili obrázok zobrazujúci dnešný biblický príbeh – ale trochu inak ako bežne.
2. Rozdajte papiere a ceruzky alebo voskovky a povedzte im, že im budete opisovať, čo majú kresliť – ale najskôr si musia dať papier na hlavu a byť pripravení kresliť to, čo opisujete bez toho, aby pohli papierom!
3. Váš opis obrázku môže byť taký jednoduchý alebo taký komplikovaný, ako len chcete. Môžete opísať ktorokoľvek časti príbehu, ktoré chcete: stavanie archy, zvieratá, ľudí, ktorí nastupujú do lode, dážď, archa na vode a tak ďalej.
4. Rozložte dokončené kresby tak, aby ich všetci videli. Zabavte sa pri tom, ako sa budete snažiť zistiť, kde sú na obrázkoch archy a aký je rozdiel medzi ľuďmi a zvieratami. Môžete sa na tom síce zabaviť, ale aj tak si budete všímať detaily z príbehu, kto sa v ňom vystupuje a čo a kedy sa vlastne stalo.
5. Ak sa deťom páčilo toto kreslenie, môžete si spraviť rýchle odovzdávanie cien zo zábavnými kategóriami: obrázok, ktorý vyzerá najreálnejšie, najabstraktnejšie, ten, na ktorom najviac prší a tak ďalej.

Skúmaj

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Potom, čo Adam a Eva opustili Záhradu, veci sa začali zhoršovať. Ich syn, Káin, zavraždil svojho mladšieho brata, Ábela. Počet ľudí na zemi postupne rástol a rozšírili sa po celej zemi. Násilie, krutosť a zlo rástli taktiež. Svet bol pokazený - a Boh ľutoval, že ľudí stvoril. Rozhodol sa, že je čas na nový začiatok. Existoval už iba jeden človek, ktorý sa usiloval žiť podľa Božích princípov. Toto je príbeh Noacha.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Genesis 6:17-7:5. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Boh povedal Noachovi, že plánuje zničiť svet veľkou potopou - ale Noach a jeho rodina budú ochránení v arche. Noach nasledoval Božie inštrukcie: postavil loď, vzal svoju rodinu a každý druh zvieratá dovnútra, aj jedlo pre všetkých. Potom nastala potopa. Pršalo štyridsať dní a voda pokryla zem na mnoho týždňov, zatiaľ čo Noach a všetci v lodi sa bezpečne plavili. Nakoniec potopa ustúpila, zem vyschla a Noach, jeho rodina aj zvieratá mohli opustiť loď.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebuje: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Potopa' na strane 12 v knihe *Veľká výprava*.
Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 9 and 10. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Potopa'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky.
Vždy je čo objavovať.

4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia.
Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
- Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Ciel': zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 12 z knihy *Veľká výprava*.

- V Genezis 6:5 je napísané: „Hospodin videl, že ľudská zloba na zemi je veľká a všetko zmýšľanie ľudského srdca je ustavične naklonené k zlu.“ Porozprávajte sa o tom, čo to znamená. Čo ľudia robili alebo hovorili? Čo s tým mal podľa teba urobiť Boh?
- Boh povedal Noachovi: „... lebo som videl, že si spravodlivý predo mnou.“ (Genezis 7:1) Čo sa Bohu páčilo na Noachovi? Keď Boh Noacha pochválil, čo myslíš, aký pocit mal Noach? Bol šťastný, pyšný, smutný, zmätený...?
- Čo si myslíš o treste, ktorý vymyslel Boh? Zaslúžili si ho ľudia? Porozprávajte sa o tom.

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistíte viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Noachova loď Noachova loď alebo archa mala rozmery ako moderný ropný tanker. Nebola navrhnutá na plachtenie vpred - iba na plavenie na vodách potopy

Stavba lode Noach pravdepodobne použil drevo cypru na postavenie lode. Je pevné, do červena sfarbené a má výraznú vôňu. Loď natrel smolou, lepkavým čiernym tekutým minerálom, ktorý možno vykopať zo zeme. Použil zrejme nástroje ako sekera, píla a kladivo.

Dúha Genesis bola napísaná v jazyku, ktorý sa volá hebrejčina a ten nemá špeciálne slovo pre 'dúhu.' Slovo, ktoré my máme preložené ako 'dúha', je rovnaké ako slovo, ktoré by ste použili pre zbraň pre luk. Takže keď Boh umiestnil svoj "luk" na oblohu, bol to viac ako len pekný pohľad: bolo to znamenie mieru.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený verš pre každé dieťa

1. 'Potom Hospodin povedal Noachovi: Vojdi do korábu s celou svojou rodinou, lebo som videl, že si spravodlivý predo mnou v tomto pokolení.' Genesis 7:1 (Ekumenický preklad)
2. Zahrajte si „Obesenca“. Nakreslite čiarky na miestach písmen každého slova v tomto verši. Pozvite deti, aby si vybrali písmená z abecedy. Napíšte ich na správne miesta, až kým sa neobjaví celý verš.
3. Keď uvidíte celý verš, povedzte si ho spoločne niekoľkokrát.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o

vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Charis a prečítajte jej otázku.

Charis je desaťročné dievča, ktoré miluje zvieratá; miluje priateľov, varenie, čas za počítačom a čítanie.

Charis povedala: "Čo je to zmluva... ah, zmluva, aaa, zmluva? A čo to znamená 'obradne'?"

Máme preto dve slová, ktoré sú naozaj problémové: 'zmluva' a 'obradne.'

Spýtajte sa detí: "Ako by ste odpovedali na Charisinu otázku?" Ak máte väčšiu skupinu detí, môžete sa rozdeliť na menšie skupinky, aby mal každý šancu reagovať.

4. Odpovede iných

Povedzte deťom, ako na Charisinu otázku odpovedala jej mama, Fiona: "Zmluva je sľub - často dôležitý sľub, ako ten medzi mužom a ženou na svadbe, alebo medzi Bohom a ľuďmi, o ktorom čítame v Biblii. "'Obradne' znamená, že je to súčasťou ceremónie, obradu, niečoho, čo sa robí určitým spôsobom. Zvieratá, ktoré boli obradne čisté, boli zvieratá, o ktorých Boh povedal, že sú v poriadku na jedenie a dotýkanie - podľa židovského zákona v tom čase."

Porovnajzte Fioninu odpoveď s tými, na ktoré ste prišli vy. Ako podobne alebo rozlične ste rozmýšľali?

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: glóbus alebo mapu

1. Nájdite si glóbus alebo mapu sveta. Rozprávaj sa spoločne o miestach, kde sa dejú smutné veci. Tie sa môžu diať kvôli vojne, alebo kvôli tomu, že ľudia nemajú dostatok jedla, alebo že stratili svoje domovy kvôli potope či zemetraseniu, alebo niečo podobné. V niektorých častiach sveta nemajú deti žiaden domov a musia žiť a žobrať na uliciach.
2. Boh miluje svet a všetko a každého v ňom. Ako si myslíš, že sa Boh cíti, keď vidí smutné veci diať sa vo svete? Ako sa pri tom cítiš ty?
3. Postupne si posúvajte si mapu alebo glóbus (ak máš glóbus, objím ho!) a proste Boha, aby ukázal svoju lásku a priniesol pomoc a potešenie pre tých, ktorí sú smutní alebo potrebujú dnes jeho pomoc.
4. Porozprávajte sa spoločne o tom, čo by ste ešte mohli spraviť, aby ste tieto smutné veci spravili aspoň kúsok veselšie?

Kreatívna aktivita

Čas: 10 minút

Cieľ: vizualizovať si dnešný biblický príbeh

Potrebujeme: veľký papier ako pozadie, loď vystrihnutú z tvrdého hnedého papiera, obrázky rôznych zvierat (fotky, alebo obrázky, čo deti nakreslili), modrý a zelený papier, nožnice, ktoré strihajú vlnky, biele lepidlo, čiernu fixku, obrázok Noacha a jeho rodiny

1. Postavte si z tvrdého papiera loď pre Noacha, takú veľkú alebo malú ako vám váš priestor dovoľuje. Pripevnite loď na pozadie.
2. Vlnitými nožnicami nastrihajte modrý a zelený papier. Prilepte ich halabala na spodnú časť lode tak, aby vlny boli aj mimo lode na oboch stranách.
3. Vyplňte strednú časť lode obrázkami zvierat ideálne dvoma z každého druhu.
4. Vystrihnite Noacha a jeho rodinu a tiež ich dajte na palubu.

5. Váš obrázok už vyzerá celkom preplnený všetkým možným – presne tak, ako to bolo na Noachovej arche. Porozprávajte sa o tom, aké by to bolo bývať na lodi so všetkými týmito zvieratami? Bolo by to hlučné, smradľavé, preplnené? Ako by asi vyzeral čas kŕmenia? Koľko zvierat vedia deti pomenovať? Koľko zvukov týchto zvierat viete napodobniť?
6. Pozrite sa na dokončený obrázok? Chceli by deti byť na tej lodi?

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Čo sa ti na tomto biblickom príbehu páči najviac? Povedz o tom teraz Bohu.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hárku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 1 Boh tvorí svet

Príbeh 4 Boží sľub Noachovi

Genezis 9:8-17

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdением a prečítaním biblického verša z Genesis 9:16. „Keď sa na oblaku ukáže dúha, pozriem na ňu a rozpomeniem sa na večnú zmluvu medzi Bohom a každým živým tvorom na zemi.“
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebuje: Knihu *Veľká výprava*, biblická časová os *Cesta Bibliou*

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 7 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 1. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to 'pred', alebo 'po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

Premýšľajte nad nasledovanými otázkami spoločne, ako úvod do dnešného príbehu:

- Kedy si naposledy videl dúhu? Skúšal si spočítať jej farby? Koľko sa ti ich podarilo narátať? Pozri sa na dúhu na obrázku. Aké farby vidíš? Vieš o tom, že biele slnečné svetlo sa iba zdá byť biele? V skutočnosti obsahuje červenú, oranžovú, žltú, zelenú, modrú, indigovú (druh tmavomodrej) a fialovú. Ak slnečné svetlo narazí na kvapku dažďa alebo vody, biely slnečný lúč sa rozbiže a uvidíme všetky tieto farby.
- Keď sa v lete budeš v záhrade hrať s hadicou alebo krlou na polievanie, môžeš si vyskúšať urobiť dúhu sám. Postav sa tak, aby ti slnko svietilo spoza chrbta a rozstrekuje jemné kvapky vody. Ak bude

slnečné svetlo dopadať pod správnym uhlom, za obláčikom jemných kvapiek vody uvidíš dúhu.

- Ale čo ak dúha nie je len niečo, čo náhodne vzniká v prírode, ale má nejaký dôležitý význam? Počul si už o tom niečo? Kedy a čo to bolo?

Experiment

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: aby sme lepšie pochopili dnešný biblický príbeh

Čo potrebujete: zrkadlo, modelovacu hlinu, baterku, hlboký tanier, biely papier

1. Zatlačte trochu modelovacej hliny na spodu taniera. Naplňte tanier do troch štvrtín vodou. Dajte do vody zrkadlo a položte ho tak, aby ho hlina držala na mieste.
2. Zaskviete baterkou na tú časť zrkadla, ktoré je pod vodou.
3. Chyťte papier pod určitým uhlom nad baterkou tak, aby sa objavila dúha. Možno budete musieť papier rôzne ponakláňať, ale s trochou experimentovania, mali by ste vidieť celé spectrum farieb.
4. Povedzte deťom, že v dnešnom príbehu sa objaví dúha a takisto im vysvetlite, že táto dúha má špeciálny význam: povedzte im to tak, aby chceli dávať pozor pri počúvaní.
5. Ak máte čas, môžete nechať niekoľko detí, aby sa vystriedali pri svietení baterkou a hľadaní dúhy na papieri.

Skúmaj

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Boh stvoril taký svet, v ktorom všetky živé tvory žili v pokoji s ním aj navzájom medzi sebou. Ale ľudia odmietli dobré Božie pravidlá a ich myšlienky a plány boli nesprávne a zlé. Noach bol jediný človek, ktorý žil tak, ako sa páčilo Bohu. Preto Boh vymyslel plan. Zničil to, čo predtým stvoril a začal nanovo s Noachom a jeho rodinou.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Genesis 9:8-17. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Boh dodržal svoj sľub, svoju zmluvu s Noachom. Noachova Rodina stále rástla a rozšírili sa po celej zemi. Ale Noachove deti a vnúčatá rýchlo zabudli na sľub, ktorý im Boh dal. Prestali žiť podľa Božích pravidiel a robili si, čo sa im zachcelo.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Boží sľub Noachovi' na strane 8 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 9 and 10. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Boží sľub Noachovi'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?

- Čo sa práve deje?
- Spomínate si, čo sa stalo predtým?
- Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
- Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 11 z knihy *Veľká výprava*.

- Ak Boh dal sľub Noachovi, urobil zmluvu s ním a jeho potomkami, ako táto zmluva súvisí s tebou?
- Dodržal Boh svoj sľub? Ako sa zachovali ľudia, ktorí dali sľub Bohu? Dokázali dodržať svoju časť sľubu? A ako je to s ľuďmi dnes?
- Boh sľúbil Noachovi, že už nikdy záplavy nezničia všetok život na zemi. Ale stále počúvame správy o ničivých záplavách. Ľudia v nich často stratia domy a všetok majetok. Čo myslíš, prečo je to tak?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Zmluva je niečo ako dohoda partnerov na niečom spoločnom. Boh urobil zmluvu s Noachom, Abrahámom, Mojžišom a izraelským národom: On bude ich Boh a oni budú jeho ľud. Ľudia často porušovali to, čo v zmluve sľúbili, preto Boh urobil poslednú zmluvu s ľuďmi. Poslal na zem svojho Syna, Ježiša. Veľa z týchto príbehov spoznáte, keď sa vydáte na Veľkú výpravu.

Zasľúbenie je časť zmluvy. Boh vo svojej zmluve s Noachom a jeho potomkovia sľúbil, že už nikdy nezničí život na zemi a že Noach bude mať veľa detí a vnúčat. Noach sľúbil Bohu, že mu bude verný.

Znamená: Boh k zmluve alebo sľubu často pridá nejaké znamenie. Dúha bola viditeľným znamením zmluvy medzi Bohom a Noachom. Dodnes nám dúha pripomína túto zmluvu, vždy, keď ju vidíme.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený verš pre každé dieťa

1. 'Keď sa na oblaku ukáže dúha, pozriem na ňu a rozpomeniem sa na večnú zmluvu medzi Bohom a každým živým tvorom na zemi.' Genezis 9:16 (Ekumenický preklad)
2. Napíšte veršík na papier a rozstrihajte ho na sedem častí. Dajte každý kúsok do jedného balóna a nafúkajte ich. (Použite balóny vo farbách dúhy, ak sa dá.)
3. Povedzte deťom, aby popukali balóny a dali kúsky do správneho poradia.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Caroline a prečítajte jej otázku.

Caroline má jedenásť a žije v Nemecku.

Caroline mala otázku: "Prečo toľko ľudí ešte stále zomiera kvôli

povodniam?"

Spýtajte sa detí: "Ako by ste odpovedali na Carolininu otázku?" Ak máte väčšiu skupinu detí, môžete sa rozdeliť na menšie skupinky, aby mal každý šancu reagovať.

4. Odpovede iných

Povedzte deťom, ako na Carolininu otázku odpovedala jej kamarát, Harry: "Je to naozaj zlé, ak ľudia zomierajú v prírodnej katastrofe. Odkedy ľudia žijú na zemi, neboli sme s Božím stvorením veľmi opatrní.

Príroda sa dostáva stále viac a viac mimo rovnováhy. Následkom je to, že hoci máme lepšie varovné systémy a vieme sa lepšie chrániť, viac a viac ľudí zomiera kvôli prírodným katastrofám. Tak ako sú v tomto svete choroby a utrpenie, tak sú tu aj katastrofy. Ale jedno nás môže tešiť: Boh nás nenechá samotných. Je s nami vo všetkom, čo sa nám deje."

Porovnajte Harryho odpoveď s tými, na ktoré ste prišli vy. Ako podobne alebo rozlične ste rozmýšľali?

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: kartón, voskovky, nožnice, niť

1. Môžete si spraviť každý svoju dúhu alebo jednu spoločnú. Na kartón nakreslíme pestrofarebnú dúhu.
2. Vyberte si verš, ktorý sa vám najviac páči, a ktorý vám najlepšie vysvetľuje Božie zaslúbenia. Ak si nie ste istí, môžete si nájsť Genezis 8:22. Vybraný verš si napíšete na dúhu.
3. Ak chcete, dokreslite slnko a dažďové kvapky.
4. Zaveste si dúhu niekam, kde ju budete často vidieť a bude vám pripomínať Božie zaslúbenia.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Spýtajte sa detí: Chcel by si dnes niečo sľúbiť Bohu?

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 1 Boh tvorí svet

Príbeh 5 Babylonská veža

Genezis 11:1–9

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdением a prečítaním biblického verša z Genesis 11:8. „Tak ich Hospodin odtiaľ rozptýlil po celej zemi a prestali stavať mesto.“
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebuje: Knihu *Veľká výprava*, biblická časová os *Cesta Bibliou*

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 7 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 1. etapy.
Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu?
Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to 'pred', alebo 'po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

Premýšľajte nad nasledovanými otázkami spoločne, ako úvod do dnešného príbehu:

Pospájaj odpovede s otázkami!

Otázka A: Koľkými jazykmi sa hovorí na svete?

Otázka B: Koľko z týchto jazykov má celú alebo časť Biblie?

Otázka C: Koľko je na svete ľudí?

Otázka D: Koľko ľudí má aspoň časť Biblie vo svojom vlastnom jazyku?

- 6.890
- 7,2 miliardy

- 4,7 miliardy
- 2.565

Hra

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: aby sme sa zamysleli nad komplexnosťou rôznych jazykov a význame slov

Čo potrebujete: lyžičku a malý jogurt alebo pudding pre každého (dávajte si pozor na alergie a vyberajte podľa toho), odmenu pre víťazov, miesto, kde sa môžete umyť alebo mokré utierky, zástery, šatky na zavieranie očí

1. Rozdeľte deti do párov (ideálne rovnakého pohlavia). Jedno dieťa z páru si dá ruky za chrbát. Toto dieťa bude jesť jogurt. Jeho partner stojí za ním a prevlečie si ruky popod jeho pazuchy. Tomuto dieťaťu zaviažeme oči. Toto dieťa musí kŕmiť dieťa pred sebou.
2. Zakričte: „Teraz!“. Dieťa vpredu má za úlohu svojmu partnerovi dávať inštrukcie ako ho kŕmiť.
3. Dajte deťom body podľa poradia v akom skončili a ešte im dajte body od jedna do päť za čistotu.
4. Ak sa to deťom páčilo a máte chuť na ešte viac neporiadku, deti sa v pároch môžu aj vymeniť.
5. Keď sa všetci poumývajú a posadajú si, porozprávajte sa o tejto hre. Bolo ľahké počuť, čo ich partner hovorí? Bolo jednoduché poslúchať jeho inštrukcie? Rozprávali všetci naraz? Bol niekto zmätený? Uvedomte si, aké náročné to je, komunikovať – dokonca aj keď všetci hovoria tým istým jazykom. Dnešný biblický príbeh hovorí o tom, ako tento celý problém s komunikáciou vznikol.

Skúmaj

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Po potope sa Noachovi traja synovia - Šém, Chám a Jefet - usadili na rôznych miestach, mali mnoho detí a všetci na svete sú ich potomkami. Čas plynul a ľudia zabudli na Boha. Stali sa pyšnými a začali si myslieť, že dokážu čokoľvek, čo si zaumienia. Ale Boh videl, akí sú.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Genesis 11:1-9. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Ľudské bytosti pokazili svet, ale Boh mal plán, ako veci napraviť. Jeho plán začal s jedným z Noachových pra-pra-pra ... a tak ďalej, pravnukov - Abrámom.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujeme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Babylonská veža' na strane 12 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 9 and 10. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Babylonská veža'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerať obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
 - Kto je na obrázku?
 - Čo sa práve deje?
 - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
 - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
 - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 12 z knihy *Veľká výprava*.

- Čo ľudia mysleli tým, keď povedali: „Podme, vybudujme si mesto a vežu, ktorá svojím vrcholom bude siahať do neba. Tak sa preslávim...“ (1. Mojžišova 11:4)? Porozprávajte sa o tom.

- Pozrite sa spoločne na 5ty verš. Vidíte, ako sú v príbehu zosmiešnení stavitelia? Boh musel zísť dole na zem, aby sa pozrel na vežu, ktorá mala siahať až do neba?
- Čo by sa stalo, keby ľudia dokončili stavbu veže? Ako by to vyzeralo, keby pre nich už nič nebolo nemožné a keby mohli „uskutočniť všetko, čo si zaumienia“? (v6)

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Zikkurat Archeológovia našli pozostatky vysokej, stupňovitej veže na Strednom východe. Babylonská veža bola obrovským zikkuratom.

Bližšie k nebesám Stavitelia si mysleli, že sa dostanú bližšie k Bohu tým, že budú vyššie a bližšie k nebu. Dnes však vieme, že vežu nepotrebujeme! Boh nám hovorí, že ho vieme lepšie spoznať vierou a poslušnosťou jeho slovu.

Babylon Ľudia sa pôvodne zišli, aby neposlúchli Boha postavením veže. Keď sa kvôli Bohu už nevedeli dorozumieť, mesto bolo pomenované Babel, čo znie ako hebrejské slovo pre 'pomiešaný'. Babel sa neskôr stal Babylonom (viď desiatu etapu Boží poslovia).

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený verš pre každé dieťa

1. 'Tak ich Hospodin odtiaľ rozptýlil po celej zemi a prestali stavať mesto. Preto dostalo mesto meno Babel.' Genezis 11:8 (Ekumenický preklad)

2. Postavte sa do kruhu a dajte každému dieťaťu jedno slovo z veršika (ak máte detí málo, môžete im dať aj po dve slová). Zistite ako rýchlo vedia do kruhu povedať celý veršik.
3. Keď už budú naozaj dobrý, poprehadzujte ich miesta v kruhu, ale nevymieňajte im slová.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú

niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Povedzte deťom o Ruanovi a prečítajte jeho otázku.

Ruan má dvanásť. Zaujíma ho kreslenie a príroda. Keď si spolu s mamou prečítali tento biblický príbeh, Ruan sa opýtal: "Kde je Babylon?"

Spýtajte sa detí: "Ako by ste odpovedali na Ruanovu otázku?" Ak máte väčšiu skupinu detí, môžete sa rozdeliť na menšie skupinky, aby mal každý šancu reagovať.

4. Odpovede iných

Povedzte deťom, ako na Ruanovu otázku odpovedala jeho mama, Lin: Svoju odpoveď našla na internete, zistila, že bol postavený na rovine v krajine Šineár (v súčasnom Iraku)

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebuje: papier a ceruzky, informácie o šifrách (nemusia byť)

1. Napíšte svojim kamarátom a rodine zašifrované správy o tomto biblickom príbehu.

Šifru vytvor tak, že

- posunieš písmená o pět míst (takže a je e, b je f, c je g, atd.), alebo
 - dáš každému písmenu číslo (takže a je 1, b je 2, c je 3, atd.)
2. Ak vás šifry bavia, skúste niečo zložitejšie, písmená viac poprehadzujte alebo ich nahradte značkami a symbolmi.
 3. Zistite si niečo o morzeovke a semaforovej abecede a použite ich na napísanie správ, ktoré budú "miasť" tvoj jazyk.
 4. Preložte verš z tohto biblického príbehu do vašej šifry a nechaj nejakého dospelého, aby ju vylúštil. A potom skúste vy nájsť riešenie k jeho šifre.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Pros Boha, aby ti pomohol sa naňho dnes sústrediť.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebuje: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

5. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
6. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.